

ทุนการศึกษา; โอกาส ความเหลื่อมล้ำ ความซ้ำซ้อน:
บริหารทุนการศึกษาอย่างไรให้เกิดความเสมอภาค?
Opportunity, Inequality, and Redundancy of Scholarships:
An Equitable Approach to Scholarship Administration

สิทธิโชค เสนาะน้อย | Sittichok Sanohnoi

ครูผู้ช่วย โรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง

Assistant Teacher at Bangpleeratbamrung School

Corresponding author e-mail: 63603027@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการทุนการศึกษาเป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้การจัดการทุนการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับทุนการศึกษาเป็นอย่างมาก การบริหารจัดการที่ไม่มีคุณภาพ จะส่งผลเสีย ต่อระบบ การจัดการดังกล่าว จากปัญหาดังกล่าวจะเล็งเห็นได้ว่า การพัฒนาประเทศยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการทุนการศึกษาเนื่องจากเป็นแหล่งทุนของ รัฐบาล ที่ตอบสนองความต้องการการใช้ทุนของหน่วยงานต่างๆ และบริบทแวดล้อมของผู้รับทุนที่มีอิทธิพล ทั้งทางตรงและทางอ้อม การจัดระบบบริหารจัดการทุนการศึกษาด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ การวิเคราะห์ ตนเอง ทำให้การพัฒนากลยุทธ์มีทิศทาง และส่งเสริมให้มีการจัดสรรแหล่งเงินทุนทำให้มีผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน องค์กร บุคคล ที่สังเคราะห์หรือช่วยเหลือ สนับสนุนผู้รับทุน การบริหารจัดการดังกล่าวเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และสามารถ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลได้

คำสำคัญ: การบริหารจัดการทุนการศึกษา; ระบบบริหารจัดการทุนการศึกษาด้วยวงจรควบคุมคุณภาพ

ABSTRACT

The Scholarship management is an important part. That makes the scholarship management effective. And it brings a lot of benefits to scholarship recipients. Poor management Will adversely affect the system Such arrangement From the aforementioned problems, it can be seen that National development, national strategy, economic and social development plan It is important to the administration of the scholarship as it is a government funding source. That meet the capital use needs of various departments And the context of the recipient with direct and indirect influence. Organization of scholarship management system through the quality control circuit Self analysis Giving direction to

strategy development And promote the allocation of funding sources, resulting in a large number of participants in the project. As a result, coordination between agencies, organizations and individuals that aids or helps support recipients. Management is an efficient management process. And can be examined, monitored and evaluated

Keywords: scholarship management; Scholarship management system through the quality control circuit

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนา โดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้บรรจุประเด็นเกี่ยวกับการศึกษาลงในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ 4 เพื่อประเทศสมาชิกดำเนินการสร้างหลักประกันให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุม เท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในส่วนของประเทศไทย มีการดำเนินการมาอย่างยาวนาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดสิทธิและแนวทางสนับสนุนการศึกษาให้กับประชาชนอย่างเท่าเทียม แต่ก็ยังมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้ความเหลื่อมล้ำดังกล่าวยังคงมีอยู่จวบจนปัจจุบัน

ความยากจน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในประเทศไทย จากการสำรวจของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ครอบครัวของนักเรียนยากจนด้อยโอกาสมียรายได้เฉลี่ยต่ำสุด 462 บาทต่อคนต่อเดือน หรือ 15 บาทต่อวัน นั้นหมายความว่าครอบครัวของเด็กกลุ่มนี้จะมีรายได้เพียงห้าพันกว่าบาทต่อปีเท่านั้น ส่วนรายได้เฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 2,093 บาทต่อคนต่อเดือน หรือ 69 บาทต่อวัน

หากนำเงินจำนวนดังกล่าวมาคำนวณค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าอุปกรณ์การเรียน ก็แทบจะไม่พอใช้ในแต่ละวันด้วยซ้ำ หลายๆ ครั้งเด็กนักเรียนในกลุ่มยากจนจึงต้องลาเรียนบ่อยๆ หรือพักการเรียนไปเลยเพราะต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงานเพื่อให้พอค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพวันต่อวัน

ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยังทำให้คนยากจนต้องแบกรับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษามากกว่าครอบครัวที่ร่ำรวยถึง 4 เท่า เพราะครอบครัวของเด็กยากจนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายสูงมากเมื่อเทียบกับครอบครัวที่มีฐานะดี

กลายเป็นว่าการศึกษาทิ้งคนจน (เป็นล้านคน) ไว้ข้างหลังโดยการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายมหาศาล และความยากจนนี้แหละที่เป็นเหมือนปมปัญหาแรกที่ทำให้ปมอื่นๆ ในข้อต่อไปผูกพันกันแน่นขึ้นจนยากจะคลี่คลาย

การจัดสรรให้ทุนการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งที่ภาครัฐหวังที่จะใช้เป็นเครื่องมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากความยากจนดังกล่าว เช่น ทุนอาหารกลางวัน ทุนสำหรับผู้ที่ยากจนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ฯลฯ ทุนการศึกษา หมายถึง เงินทุน เพื่อใช้จ่ายในการศึกษา ที่หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลบริจาคช่วยเหลือ ผู้ที่มีได้อยู่ในการปกครองของตนโดยตรง ได้ศึกษาเล่าเรียน การศึกษาในสถานบันการศึกษานั้นมีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นหลายประการ เช่น ค่าบำรุงการศึกษา ค่าบำรุงห้องพิเศษ ค่าบำรุงกีฬา ฯลฯ ที่สถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาเรียกเก็บตามความเห็นชอบของต้นสังกัด และรวมไปถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันระหว่างการศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) มีวัตถุประสงค์ ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ในการครองชีพระหว่างการศึกษา

ทุนรัฐบาลเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจูงใจในคุณภาพสูงเข้าสู่ระบบราชการและพัฒนาข้าราชการที่มีศักยภาพสูงเพื่อเป็นผู้นำของประเทศ(สำนักงาน ก.พ.) แนวทางการบริหารจัดการทุนการศึกษาของรัฐบาลที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สู่การดำเนินการจัดสรรทุนของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ชาติของแหล่งทุน รวบรวมข้อมูลส่งให้สำนักงานข้าราชการพลเรือนเก็บข้อมูลไว้ที่ฐานข้อมูลสารสนเทศทุนรัฐบาลแบบบูรณาการเพื่อรายงานต่อรัฐบาล แผนการจัดสรรทุนของรัฐบาลเป็นระบบการจัดสรรทุนการศึกษาที่ผ่านระบบสรรหาและเลือกสรรเพื่อการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้ได้รับทุนสู่การติดตามดูแลและบริหารการใช้ประโยชน์จากผู้ได้รับทุนการศึกษาของรัฐบาลเพื่อรวบรวมข้อมูลส่งสำนักงานข้าราชการพลเรือนต่อไป

การบริหารจัดการโดนใช้หลัก 4M กล่าวคือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ กล่าวคือ การบริหารจัดการทั้งสี่ส่วนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งมาใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การจัดการการ(Management) เพื่อใช้ในการประกอบการดำเนินการ รวมไปถึงความสามารถในการบริหารจัดการองค์ประกอบให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด งบประมาณ (Money) มีการกำหนดแนวทางการบริหาร การใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารจัดการเงินองค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจัดการคือมีการกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานที่ต้องคำนึงถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในโดยการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งโอกาสและอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อหากลยุทธ์ในการปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง

การบริหารจัดการทุนการศึกษา เป็นการบริหารเงินทุนที่เกิดจากบุคคล องค์กร หน่วยงานทั้งทางภาครัฐและเอกชน บริจาคช่วยเหลือแก่บุคคลที่มีความต้องการในการใช้จ่ายเงินทุนเพื่อในการรักการศึกษา ในสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยผ่านทั้งทางสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้นๆเป็นคนบริหารจัดการ การบริหารจัดการทุนการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ โดยใช้เงินทุนของผู้บริจาคที่มีวัตถุประสงค์ในการ

สงเคราะห์หรือช่วยเหลือนักเรียนที่ยากไร้หรือนักเรียนยากจนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดหรือบุคคล องค์กร องค์กรเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อตรวจสอบผู้ขอรับทุนการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความไม่มีประสิทธิภาพในระบบบริหารจัดการทุนการศึกษาของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภายในส่วนงานต่างๆ ประเด็นพิจารณาประการแรก คือ กรอบการพัฒนาประเทศไม่ชัดเจน ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แต่เป็นกรอบแนวคิดที่เปิดกว้าง ส่งผลให้ไม่สามารถวางแผนการพัฒนากำลังคนและทุนการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและจับต้องได้ ประเด็นที่สอง คือ ขาดข้อมูลในการบริหารจัดการทุนการศึกษา ขาดข้อมูลกำลังคนในแต่ละสาขาวิชาชีพ และยังขาดระบบในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานในหน่วยงานที่จัดสรรทุนการศึกษาของหน่วยงานที่รับผิดชอบประการที่สาม คือ การบริหารจัดการทุนการศึกษาอยู่ภายใต้หน่วยงานที่แตกต่างกัน จึงไม่ประสานงาน ส่งเสริม ตรวจสอบ และติดตาม ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีลักษณะการทำงานที่แยกจากกัน เช่น กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา(กยศ.) อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีและมีฐานะเป็นนิติบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) จัดสรรทุนตามความต้องการของส่วนงานราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จัดสรรทุนสำหรับบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.) จัดสรรทุนการพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(พสวท.) และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งจัดสรรทุนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดสรรทุนการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ 1)ปัจจัยทางบวก 2)ปัจจัยทางลบ

ปัจจัยทางบวก เป็นการดำเนินการระยะยาวซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีฐานะยากจน ที่ภาครัฐให้การสนับสนุนมีจำนวนเงินทุนพอเพียงสำหรับการบริหารจัดการ ประกอบกับรัฐบาลได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมทางการศึกษาดังเช่นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่หนึ่ง การเสริมสร้างและการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวางรากฐานการพัฒนาให้มีความสมบูรณ์โดยเริ่มตั้งแต่ กลุ่มปฐมวัยที่ต้องการพัฒนาด้านสุขภาวะทางกาย ทางจิตใจ การพัฒนาการทางสมองและการเรียนรู้ทักษะชีวิต เพื่อเติบโตอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีมีสุขภาวะทางการและใจที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกต่อสังคมที่ดี มีทักษะความรู้ สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็ง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชนและทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญในการขับเคลื่อนและการพัฒนากำลังคนประเทศ

ปัจจัยทางลบ ประกอบไปด้วย การประสานงานและการส่งเงินที่มีความล่าช้า การประชาสัมพันธ์ โครงการทุนการศึกษาของทางภาครัฐบาลค่อนข้างน้อยและไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการประสานงานส่งต่อผู้รับทุนที่ไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีช่องทางการติดต่อสื่อสารและประสานงานกันระหว่างผู้รับทุนกับทางสถาบัน ขาดความต่อเนื่องในการติดตาม ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้รับทุนการศึกษา ผู้รับทุนบางรายต้องหารายได้

เสริมเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากที่ได้รับจากทุนการศึกษา ทำให้ส่งผลต่อสุขภาพ และส่งผลกระทบต่อการเรียนในชั้นเรียน ทำให้ผลกระทบดังกล่าวมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้รับทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ(2552) ที่พบว่า ผู้รับทุนการศึกษาจำนวนหนึ่งมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่ำ เนื่องจากไม่ถนัดในบางรายวิชาเรียน มีปัญหาในการปรับตัวในสถานศึกษา หรือพื้นฐานการศึกษาเดิมไม่เพียงพอ ต้องแบ่งเวลาทำงานหารายได้พิเศษหรือดูแลครอบครัวที่เจ็บปวดและ ผู้รับทุนจำนวนหนึ่งไม่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือลาออกกลางคัน เนื่องจากมีปัญหาคครอบครัวหรือปัญหาภาระหนี้สินของครอบครัว ปัญหาเรียนในสาขาที่ไม่ถนัด จึงลาออกเพื่อสอบเข้าเรียนใหม่จึงทำให้หมดสภาพการเป็นนักเรียนทุนตามโครงการ บางรายไม่ได้ทำการวางแผนการใช้จ่ายเงินและไม่มีครูดูแลการเบิกจ่ายใช้ทุนทำให้ผู้ได้รับทุนการศึกษขาดการวางแผนนอกจากนี้ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. (2559) พบว่าค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการบริการต่างๆที่มีจำนวนมาก เช่น ค่าถ่ายเอกสาร ค่าจัดทำรายงาน ค่าเรียนพิเศษเสริม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งบางอย่างเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิดในการวางแผนการใช้เงิน เช่น ค่าทัศนศึกษา ค่าจัดทำโครงการ เป็นต้น ซึ่งทำให้เงินทุนที่ได้รับไม่เพียงพอและผู้รับทุนต้องออกไปหารายได้เสริมเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าว

การเพิ่มประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ส่งเสริมให้น้ำ เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทุนการศึกษา จัดทำระบบสารสนเทศผู้รับทุนที่เป็นปัจจุบัน เพื่อ สะดวกในการเก็บข้อมูลและติดตามข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มสมรรถนะให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทุนการศึกษา ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมพัฒนาขีดความสามารถ ในการบริหารจัดการทุนการศึกษา ให้ความรู้ความเข้าใจแนวปฏิบัติระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายทุนการจัดสรรทุนเพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารจัดการทุนการศึกษาที่ไม่เหมาะสม

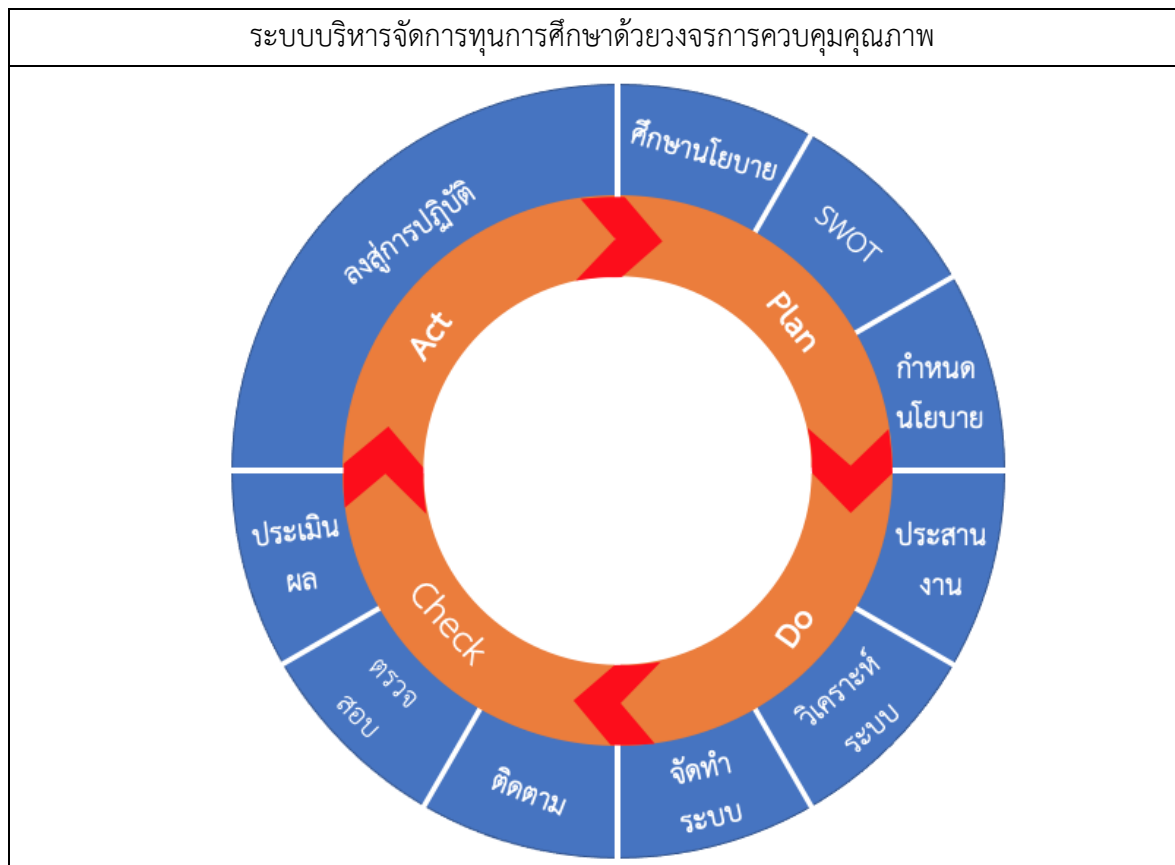
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการหารายได้เสริมของผู้รับทุน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการหารายได้เสริมของผู้รับทุนเกี่ยวข้องกับ เงินสนับสนุนที่ได้รับไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย กระแสเศรษฐกิจตกต่ำส่งผลให้ค่าครองชีพสูง ค่านิยมการดำเนินชีวิตแบบเกินความจำเป็นของผู้รับทุน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ค่าลงทะเบียน/เรียนค่าเล่าเรียนสูง การใช้อินเทอร์เน็ต ภาระหนี้สินฐานะทางครอบครัว วิธีการแก้ไขปัญหาเงินไม่พอต่อค่าใช้จ่ายของผู้รับทุน ผู้รับทุนส่วนใหญ่ระบุขอเงินเพิ่มจากครอบครัว บิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือขอยืมเงินจากเพื่อน และหางานพิเศษทำนอกจากนี้ผู้รับทุนบางรายได้นำเงินทุนไปช่วยเหลือครอบครัว บางรายครอบครัวขอยืมขอยืมเงินทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว ขณะที่ผู้รับทุนบางรายมีอาการป่วยและต้องใช้เวลาในการรักษา เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากแต่ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะขอรับ การรักษา และเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากแต่ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง จึงปล่อยปละละเลยให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนโดยเฉพาะผู้รับทุนที่จะสอบเข้าในระดับอุดมศึกษาซึ่งจากผลการศึกษาถือได้ว่าเป็นตัว ผู้รับทุนผ่านกระบวนการคัดเลือกที่ดี เพราะพฤติกรรมของผู้รับทุนไม่ก่อให้เกิดปัญหาการเรียนและเป็นการใช้จ่ายทุนที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน

เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ นฐนัย ใยบัว(2556) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา(กยศ.) เนื่องจากพฤติกรรมของนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มของช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยบริบททางสังคมและสภาพแวดล้อม จากในอดีตที่วัยรุ่นไทยจะดำเนินชีวิตอยู่ในกรอบและบรรทัดฐานของขนบธรรมเนียม ประเพณี จารีตอันดีงาม และเมื่อเวลาผ่านไปการหลั่งไหลของกระแสวัฒนธรรมจากสื่อตะวันตก เริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นในเรื่องของการแต่งกาย การเลือกคบเพื่อน การใช้เวลาว่าง รวมถึงทัศนคติในการดำเนินชีวิต การขาดวิจาร์ณญาณและความยับยั้งชั่งใจในการเลือกบริโภค และพบว่าสภาพปัจจุบันพฤติกรรมของผู้บริโภคสินค้ามีความฟุ่มเฟือยมากเกินไปจนความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของช่วงวัย ส่วนใหญ่มีการซื้อสินค้าแบรนด์เนมจำพวก กระเป๋า นาฬิกา แว่นตาและเครื่องสำอางจากต่างประเทศหรือการใช้เวลาว่างที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติและเป็นแฟชั่นที่ได้รับความนิยมกันในหมู่วัยรุ่นที่มุ่งเน้นพฤติกรรมการบริโภควัตถุนิยมหรือสินค้าฟุ่มเฟือย โดยผลงานวิจัยนี้เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานซึ่งจะนำมาทำข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดสรรการดำเนินงานกองทุนตลอดจนจัดสรรเงินกองทุนให้เหมาะสมกับประสิทธิภาพ และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาในการใช้จ่ายเงินต่อไป

จากการประสบการณ์และการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุนการศึกษาผู้เขียนได้เล็งเห็นถึงข้อสังเกตในการบริหารจัดการจากปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นที่จะส่งผลกระทบต่อเงินทุนการศึกษา ผู้ได้รับทุก หน่วยงานหรือบุคคลที่ได้สงเคราะห์ช่วยเหลือดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งสาเหตุของปัจจัยในการจัดการปัญหาดังกล่าวคือการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจากต้นทางคือหน่วยงานของรัฐและเอกชน หรือบุคคลไปจนถึงปลายทางในการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ได้รับทุน จากปัญหาดังกล่าวผู้เขียนให้ข้อคิดเห็นและแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยใช้วิธีการสรุปผลการวิเคราะห์ตนเอง (SWOT Analysis) แก่ไขจุดอ่อนในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆที่มีการบริหารจัดการทุนการศึกษาหรือมีสงเคราะห์ ช่วยเหลือการศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางในการบริหารจัดการระหว่างหน่วยงานหรือองค์กร พัฒนาจุดแข็ง ในการส่งเสริมประสิทธิภาพของแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการสงเคราะห์ ช่วยเหลือบุคคล ให้ได้รับโอกาสในการเข้ารับการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อก่อนให้องค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนเข้ามาสนับสนุนการสงเคราะห์ โอกาสให้ผู้สนใจเข้ารับการศึกษาเป็นจำนวนมากจึงทำให้เกิดระบบการคัดเลือกการจัดสรรทุนการศึกษาที่ดีและมีประสิทธิภาพ อุปสรรค รัฐไม่มีระบบบริหารจัดการสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการทุนการศึกษาของภาครัฐ ที่ประสานหน่วยงานต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อใช้ในการจัดการ ตรวจสอบติดตามผล อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้วงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA Cycle) ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของเอ็ดวาร์ด เดมมิ่งได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพแบบ PDCA คือ 1) การจัดทำและการวางแผน(Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน(Do) 3) การติดตามประเมินผล(Check) 4) การกำหนดมาตรการ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน(Act)

ปัญหานี้เองหรือไม่ที่รัฐขาดการประสานงานองค์กร หรือหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการทุนการศึกษาจึงส่งผลให้เป็นที่น่าสนใจในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทุนการศึกษาของชาติที่จะสามารถตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานได้ในหลากหลายภาคส่วน วันนี้ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาการหนีทุนการศึกษา การหนีหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ที่ภาครัฐต้องเป็นผู้รับผิดชอบการกระทำของตนหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ ภัคดิวัฒนกุล. (2547). *คัมภีร์ระบบสารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์
- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา(2021) *ความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา(กยศ.)* , สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2564. จาก <https://www.studentloan.or.th/th/aboutus>
- ณัฐวรรณ ธรรมวัชรกร. (2560). *การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามงานทุน วิจัยภายนอกของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี. รายงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- บุญญพัชชาณัฐ ใจสถาน. สมหมาย แจ่มกระจ่าง. พัทธวีภา โพธิ์ศรี (2562). ยุทธศาสตร์การจัดการทุน “โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี” ระดับอุดมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ . *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม* ,15(2), 119-130.

- รัชต์ สกษะหมัด(2560). ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา: คุณภาพสังคมที่คนไทยมองไม่เห็น. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์*, 8(1), 33-66.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ(2016) จากกรณีหนี้ทุน...สู่โอกาสปฏิรูปการบริหารทุนการศึกษา , สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2564. จาก <https://tdri.or.th/2016/02/20160207-scholarship-contract-case/>
- สันติ ขอบธรรม.(2550). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านการบริการและติดตามงานบริการ*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุรินทร์ เพชรไทย. พินิต มณีเขียว. อนุวัฒน์ แน่ไพร(2560) .ระบบสารสนเทศจัดการทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สทวท)* ,4(1), 99-108.
- A day. (2021). 5 แพลตฟอร์มช่วยความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่สกัดกั้นไม่ให้เด็กต้นทุนต่ำได้ไปต่อ, สืบค้นเมื่อ 23 พฤษภาคม 2564. จาก <https://adaymagazine.com/educational-inequality/>